

Täysistunto

Tiistai 18.6.2024 klo 14.00—19.24

13. Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyyskassojen tehtävien laajentamista koskevak- si lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 40/2024 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 8/2024 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjes-
tyksen 13. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin en-
simmäisessä käsittelyssä. — Ensimmäisen puheenvuoron tässä kohtaa käyttää edustaja
Piisinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.10 **Jorma Piisinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Onpa harvinainen tilanne siinä mie-
lessä, että opposition edustajia... [Juha Viitala saapuu saliin] — Jaa, meinasin sanoa, että ei
ole ainoatakaan tässä salissa silloin, kun käsitellään sellaista asiaa, kun luodaan mahdolli-
suuksia tuoda työpaikkoja suomalaisille, mutta juuri kun tätä olin sanomassa, niin edustaja
Viitala saapui saliin.

Mutta tässä hallituksen esityksessä esitetyillä muutoksilla annettaisiin työttömyyskas-
soille mahdollisuus tarjota henkilöjäsenilleen työllisyyttä tukevia palveluita. Työttömyys-
kassan tarjoamat palvelut olisivat yksityistä työvoimapalvelua, jolla ei korvattaisi julkisia
työvoima- ja yrityspalveluita. Palveluiden tarjoaminen perustuisi kokonaisuudessaan va-
paaehtoisuuteen, ja ne täydentäisivät julkisia työvoimapalveluita. Kassan jäsenelle palve-
luihin osallistuminen olisi vapaaehtoista, eikä palveluun osallistumatta jättäminen johtaisi
työttömyysetuuden menetykseen eikä osallistumisesta toisaalta maksettaisi myöskään ko-
rotusosia tai kulukorvauksia. Kassaan kuuluvien kohdalla vaikutukset olisivat kassakohtai-
sia, sillä palveluiden taso ja laajuus vaihtelisi todennäköisesti kassoittain, eivätkä kaikki
kassat välttämättä näitä palveluja tarjoaisi lainkaan. Henkilöillä, jotka eivät olisi oikeutet-
tuja kassan jäsenillensä tarjoamiin palveluihin, olisi edelleen mahdollisuus saada työvoi-
maviranomaisen järjestämiä palveluja samoilla edellytyksillä kuin ennen tätä tulevaa muu-
tosta.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta toteaa mietinnössään, että myös näiden yksityisten
työvoimapalveluiden tulee ILO:n yleissopimuksen 181 ja ILO-sopimukseen perustuvan
kansallisen lainsäädännön mukaan olla maksuttomia. Tämä mahdollistetaan esimerkiksi
siten, että tarjottavat työpaikat olisivat avoimesti saatavilla kaikille esimerkiksi kassan
avoimilla verkkosivuilla. Työnvälityksen lisäksi työttömyyskassa voisi tarjota jäsenilleen
kohdennetusti tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita, asiantuntija-arviointeja, valmennuksia

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2024 vp

sekä muita näihin verrattavissa olevia palveluita nimenomaan jäsentensä työllisyyden tukemiseksi.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta huomauttaa, että etenkin siirtymävaiheessa työvoimavirkailijoiden ja asiakkaiden neuvonnan tarve kasvaa. Valiokunta tähdentää, että esityksessä ehdotettujen yksityisten työvoimapalveluiden järjestämisestä sekä palveluiden vapaaehtoisuudesta tiedottamisesta tulee huolehtia niin työttömyyskassoissa kuin TE-palveluissa siten, että ero työttömyyskassojen vapaaehtoisten palvelujen ja lakisääteisten julkisten velvoittavien työvoimapalvelujen välillä on kaikille osapuolille ymmärrettävä ja selkeä.

Arvoisa rouva puhemies! Yksityisten työvoimapalveluiden tarjoaminen ja järjestäminen voi osaltaan vähentää julkisen puolen palvelujen tarjoamiseen kohdistuvaa painetta, mikä on tärkeää etenkin työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta kunnille vuoden 2025 alussa. Ja kun tämä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö on yksimielinen, on siihen helppoa yhtyä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Viitala.

19.14 Juha Viitala sd: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos edustaja Piisille hyvästä huomiosta — salissa tosiaan meitä opposition edustajiakin on, ja nyt tämän asian voi jo monikoissakin todeta, eli meitä täällä muutama on.

On vaihteeksi mukava käyttää puheenvuoro asiasta, jossa tosiaan on yksimielinen mietintö taustalla. On ihan hyvä, että välillä löydämme yhteistäkin säveltä hankalampien asioiden joukossa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyyskassalakeja tosiaan siten, että työttömyyskassat voisivat jatkossa tarjota jäsenilleen yksityistä työvoimapalvelua. On hyvä asia, että pyritään saamaan kaikki mahdollinen työpanos työmarkkinoiden käyttöön. Tässä käsiteltyssä olevan lain mahdollistamassa toiminnassa toimitaan kassojen omilla varoilla, ja siksi onkin tärkeää, että tämän vuoksi kassat pystyisivät sitten sen muunkin toiminnan hoitamaan ja se ei tulisi kärsimään tässä, mikäli ottavat sitten lisätoimintoja tehdäkseen. On hyvä huomioda, että kassojen tarjoamat työvoimapalvelut ovat työnvälitystä, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita, asiantuntija-arviointia, valmennuksia sekä muita näihin verrattavissa olevia palveluita, eikä näin ollen niillä ole tarkoitus korvata julkisia työvoima- ja yrityspalveluita.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää mietinnössään tärkeänä, että lisätään työllistymistä edistäviä palveluja. Valiokunta pitää hyvänä sitä, että myös työssäkäyvien jäsenten on mahdollista hyödyntää kassojen järjestämiä työvoimapalveluita ja kehittää siten osaamistaan myös työssä ollessaan. Tämä vahvistaa osaltaan koko työuran aikaista itsensä kehittämistä. Voinee siis todeta, että tämä osittain paikkaa sitä koloa, mikä syntyi aikuiskoulutustuen poistamisen myötä.

Asiakokonaisuuden ympärillä on merkityksellistä, miten ensi vuoden alussa käynnistyvien työvoimapalveluiden toiminta käynnistyy, kun julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy vuoden 25 alusta lukien valtiolta kuntien hoidettavaksi. Työnhakijoilla tulee olla myös jatkossa oikeus saada julkisesti rahoitettua, oikea-aikaista, vaikuttavaa ja henkilökohtaisesti kohdennettua työvoimapalvelua tarpeen mukaisesti.

On hyvä korostaa myös, että ero työttömyyskassojen vapaaehtoisten palvelujen ja lakisääteisten julkisten työvoimapalvelujen välillä on kaikille osapuolille ymmärrettävä ja selkeä eivätkä ne saa sekoittua keskenään. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2024 vp

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 40/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.